

4. Interpelácia poslancov Národnej rady Slovenskej republiky I. Hraška a J. Viskupiča na predsedu vlády Slovenskej republiky R. Fica podaná 4. septembra 2012 vo veci neplnenia uznesení vlády Slovenskej republiky a porušovania právnych predpisov Úradom pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Igor Hraško

Jozef Viskupič

poslanci Národnej rady Slovenskej republiky

Róbert Fico

predseda vlády

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania:		
04 -09- 2012		
Číslo spisu: <i>PREDI-562/2012</i>		
Listy: <i>1/-</i>	Prílohy: <i>1/5</i>	
RZ	ZH	LU

V Bratislave dňa 27.8. 2012

Vážený pán predsedu vlády,

v súlade s článkom 80 Ústavy Slovenskej republiky a § 129 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov si Vám dovoľujeme podať nasledovnú interpeláciu.

Programové vyhlásenie vlády SR vo svojej časti „*Posilnenie postavenia Slovenskej republiky v Európskej únii a vo svete*“ hovorí o systémových a organizačných opatreniach v agende Slovákov žijúcich v zahraničí. Navyše, Úrad vlády SR vyhlásil pre médiá, že dôvodom zmeny bývalého vedenia Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ďalej len „ÚŠŽ“) je jeho nahradenie kompetentnými osobami. Pôsobenie nového vedenia ÚŠŽ na čele s Igorom Furdíkom a jeho hlavnou poradkyňou Vilmou Prívarovou (bývalou predsedníčkou ÚŠŽ) za prvých takmer 100 dní od vymenovania nového predsedu úradu do funkcie však svedčí o pravom opaku.

ÚŠŽ totiž preukázateľne neplní viaceré úlohy vyplývajúce z platných uznesení vlády SR a jeho pôsobenie je kriticky vnímané množstvom Slovákov žijúcich v zahraničí a dokonca aj samotnými zamestnancami, ktorí sa sťažujú na katastrofálnu personálnu politiku nevynímajúc šikanovanie, ktorého sa V. Prívarová podľa listu súčasného ministra školstva, vedy, výskumu a športu D. Čaploviča dopúšťala aj ako bývalá predsedníčka ÚŠŽ (list ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR je pripojený k tejto interpelácii). Výsledkom porušovania štátnozamestnaneckých a pracovnoprávných predpisov sú nielen zistenia Inšpektorátu práce Bratislava o porušení zákona, ale aj viaceré neplatné výpovede, pracovnoprávne žaloby podané na súde a najmä výrazne zhoršené medziľudské vzťahy na pracovisku.

Oznamy sprístupnené verejnosti na webovom sídle ÚŠŽ naznačujú, že nové vedenie situáciu nezvláda ani pokiaľ ide o organizáciu významných akcií, akými je napríklad Stála konferencia k otázkam vzájomných vzťahov a spolupráce 2012 – Slovenská republika a Slováci žijúci v zahraničí, čo je kľúčové odborné podujatie, ktorého cieľom je nastaviť štátnu politiku vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí aj po roku 2015, ako ani pokiaľ ide o plnenie úloh vyplývajúcich ÚŠŽ z plánov, ktoré tento úrad prijal na rok 2012 (napr. rokovania zmiešaných komisií s účasťou Slovákov žijúcich v štátoch). Ohrozené je aj plnenie úloh na rok 2012, ktoré ÚŠŽ vyplývajú zo Správy o štátnej politike starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí a o poskytnutej štátnej podpore Slovákom za rok 2010, aktualizácii štátnej politiky za rok 2011 a návrhu programu štátnej politiky starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí na rok 2012 schválenej uznesením vlády č. 566 z 24. augusta 2011.

Ukážkovým príkladom nesystémovej práce nového vedenia ÚŠŽ je medzinárodná kauza Mlynky a výstavba Strediska Pilíšskych Slovákov v Maďarsku. Investičný projekt bol takmer úplne dotiahnutý do konca vrátane medzinárodných zmlúv, ktoré sa mali s maďarskou stranou podpísať

deň po odvolaní bývalého predsedu ÚŠZZ, t.j. 10. 5. 2011. Súčasné vedenie ÚŠZZ podpísalo zmluvy až 20. 7. 2012 s takmer viac ako dvojmesačným oneskorením, pričom ich pozmenilo tak, že ich znenie je v neprospech Slovákov žijúcich v Mlynkoch, kvôli ktorým sa medzinárodný projekt realizoval. Na rozdiel od zmlúv pripravených na podpis v máji 2012, ktoré podmieňovali poskytnutie dotácie na dokončenie projektu schválením osobitného štatútu Strediska pilišských Slovákov v Mlynkoch a uzavretiu užívateľských zmlúv na využívanie tohto strediska miestnymi krajaňskými organizáciami, podpísané zmluvy od tejto podmienky upustili, čím vystavili Slovákov v Mlynkoch a ich krajaňské organizácie do nežádanej situácie.

V dôsledku týchto krokov prijatých novým vedením ÚŠZZ hrozí vypuknutie novej kauzy Mlynky II, na čo už v médiách upozornili aj samotní Slováci žijúci v Maďarsku (<http://www.stv.sk/online/archiv/spravy-stv?date=2012-07-20&id=49798#383>).

Slováci žijúci v zahraničí osobitne citlivo vnímajú výrazný časový posun v udeľovaní dotácií, ktoré boli bývalým vedením ÚŠZZ nastavené tak, že sa začnú poskytovať už v júni 2012. Keď boli v roku 2011 zverejnené výsledky týkajúce sa schválených dotácií až začiatkom júla, viaceré krajaňské organizácie na čele so Svetovým združením Slovákov v zahraničí písali prezidentovi SR a predsedníčke vlády SR otvorený list, v ktorom poukázali na vážne problémy, ktoré spôsobuje oneskorené poskytnutie dotácií Slovákom žijúcim v zahraničí v súvislosti s realizáciou ich projektov na podporu a udržiavanie národného povedomia a kultúrnej identity, keďže väčšina ich projektov sa realizuje každoročne v mesiacoch máj-august.

Tento rok boli výsledky udeľovania dotácií zverejnené až 19. 7. 2012, teda o dva týždne neskôr ako v minulom roku, pričom sa už ozvali viaceré reprezentatívne krajaňské organizácie, že spôsob rozdelenia tohtoročných dotácií nie je v súlade s vládou schválenými koncepčnými materiálmi v tejto oblasti a viaceré nezrovnalosti počas priebehu udeľovania dotácií viedli k tomu, že predseda dotačnej komisie odmietol podpísať záverečný protokol a tak nie je zjavné, či tohtoročný proces udeľovania dotácií je v súlade so zákonom a príslušnými dotačnými pravidlami ÚŠZZ.

Za veľmi nešťastný možno označiť verejne deklarovaný zámer vlády vymenovať V. Prívarovú za podpredsedníčku ÚŠZZ. Menovaná je totiž zodpovedná ako bývalá predsedníčka ÚŠZZ za protizákonné a neekonomické nakladanie s verejnými financiami na tomto úrade vo výške niekoľko miliónov eur, ako to opakovane konštatovali správy finančnej kontroly Úradu vlády SR č. 3/2009, č. 3/2011 a č. 5/2011, a to v čase, keď bol vedúcim Úradu vlády SR Igor Federič. Rovnako je podozrivá zo spáchania trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku, keďže inventarizácia majetku ÚŠZZ vykonaná v roku 2011 za roky 2006-2010 preukázala manko vo výške takmer 20 000 eur. V súvislosti s menovanou osobou jestvujú ďalšie dôkazy a indície, že svoju funkciu v minulosti nevykonávala odborne a zneužívala ju vo vlastný prospech a prospech svojej rodiny, čo bolo aj medializované.

Takéto zámery vlády v oblasti vzťahov k Slovákom žijúcim v zahraničí podľa nášho názoru nemožno v žiadnom prípade charakterizovať ako snahu o boj s korupciou a klientelizmom, o to viac, že sme boli informovaní o zámere nového vedenia ÚŠZZ poskytnúť mimoriadnu dotáciu tým krajanom, ktorí neboli oprávnení dostať riadnu dotáciu z dôvodu, že si riadne a včas nevysporiadali svoje záväzky so štátom. Na takéto nerovné zaobchádzanie sa sťažujú viacerí slušní a poctiví Slováci žijúci v zahraničí, ktorí poskytnuté dotácie vyúčtovávajú riadne, ako aj krajanovia, ktorí o dotácie nežiadajú. Podozrenie z klientelizmu je o to väčšie, že pravdepodobne len zhodou okolností ide o tých krajanov, ktorí otvorene podporovali počas obdobia bývalej vlády SMER a návrat súčasného vedenia ÚŠZZ na tento úrad.

Na základe vyššie uvedených skutočností a vzhľadom na to, že agenda Slovákov žijúcich v zahraničí do jej presunutia na Ministerstvo zahraničných vecí SR s účinnosťou od 1. septembra 2012 ešte stále patrí do Vašej pôsobnosti, sa na Vás preto obraciame formou interpelácie so žiadosťou o vysvetlenie nasledujúcich otázok:

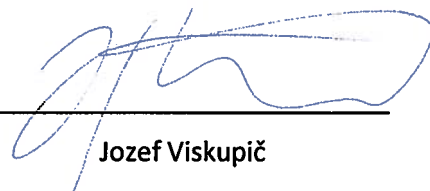
1. *Aké opatrenia vo vzťahu k Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí mieni vláda SR prijať, aby tento úrad začal plniť úlohy termínované na rok 2012, ktoré mu vyplývajú zo Správy o štátnej politike starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí a o poskytnutej štátnej podpore Slovákom za rok 2010, aktualizácii štátnej politiky za rok 2011 a návrhu programu štátnej politiky starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí na rok 2012 schválenej uznesením vlády č. 566 z 24. augusta 2011?*
2. *Aké opatrenia vo vzťahu k Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí mieni vláda SR prijať, aby sa v prípade Strediska pilišských Slovákov v Mlynkoch v Maďarsku neopakovala situácia, keď samotní Slováci tam žijúci budú nespokojní s riešením medzinárodnej kauzy, ktoré je v kompetencii tohto úradu, najmä aby sa v budúcnosti nepodpisovali zo strany Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí také medzinárodné zmluvy, ktoré nebudú v prospech slovenského zahraničia?*
3. *Aké opatrenia mieni vláda SR aj prostredníctvom Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí prijať, aby sa zastavila asimilácia Slovákov v Maďarsku a aspoň zmiernila kritická situácia tejto slovenskej národnostnej menšiny v oblasti školstva a vzdelávania?*
4. *Aké organizačné, systémové a personálne opatrenia vo vzťahu k terajšiemu vedeniu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí mieni vláda SR prijať, aby sa už neopakovalo šikanovanie zamestnancov tohto úradu (ako na to poukazoval súčasný minister školstva, vedy, výskumu a športu SR a poukazujú viacerí terajší zamestnanci)? Aký postup mieni vláda SR prijať vo vzťahu k tomuto úradu vo veci neplatne podaných výpovedí a porušovania štátnozamestnaneckých a pracovnoprávných predpisov, ako to konštatoval napr. Inšpektorát práce Bratislava?*
5. *Zastávate názor, že je v súlade s aktivitami vlády SR týkajúcimi sa boja proti korupcii a klientelizmu plánované vymenovanie V. Prívarovej za podpredsedníčku Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí napriek tomu, že viaceré finančné kontroly Úradu vlády SR konštatovali vážne nedostatky pri nakladaní s verejnými prostriedkami v období, keď menovaná bola predsedníčkou tohto úradu?*
6. *Aké opatrenia vo vzťahu k Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí mieni vláda SR prijať, aby tento úrad plnil úlohy, ktoré mu vyplývajú z uznesenia vlády SR č. 517 zo dňa 10. augusta 2011 k Strategickému plánu boja proti korupcii v SR a z neho vyplývajúceho Plánu boja proti korupcii v podmienkach Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí? Z akého dôvodu Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí neuskutočnil v máji 2012 cesty do Užhorodu (Ukrajina) a do Báčskeho Petrovca (Srbsko), ktoré mu vyplývajú ako úlohy z tohto plánu?*
7. *Zastávate názor, že je v súlade s aktivitami vlády SR týkajúcimi sa boja proti korupcii a klientelizmu, ak Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí mieni poskytnúť mimoriadnu dotáciu subjektom, ktoré nemajú riadne vyúčtované dotácie poskytnuté týmto úradom v minulosti?*
8. *Aký postup mieni vláda SR prostredníctvom Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí prijať vo vzťahu k tým Slovákom žijúcim v zahraničí a ich organizáciám, ktoré nemajú riadne vyúčtované dotácie za roky 2006-2010 a nejavia záujem usporiadať si svoje záväzky so štátom tak, aby boli chránené práva a oprávnené záujmy slovenských daňových poplatníkov?*

9. Aké opatrenia vo vzťahu k Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí mieni vláda SR prijať, aby tento úrad plnil úlohy, ktoré mu vyplývajú z bodu B.2 uznesenia vlády SR č. 574 z 31. augusta 2011 k Migračnej politiky SR s výhľadom do roku 2020 a z neho vyplývajúceho Akčného plánu migračnej politiky na roky 2012-2013 v podmienkach Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí, keďže sa úlohy plánované na máj a jún 2012 zo strany tohto úradu vôbec neplnia?
10. Aké opatrenia vo vzťahu k Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí mieni vláda SR prijať, aby tento úrad plnil úlohy, ktoré mu vyplývajú zo schválených plánov činnosti na rok 2012 (napr. rokovania zmiešaných komisií) a aby sa kľúčové odborné podujatia ako je napr. Stála konferencia k otázkam vzájomných vzťahov a spolupráce 2012 – Slovenská republika a Slováci žijúci v zahraničí nemuseli rušiť, resp. prekladať, čo spôsobilo finančnú ujmu účastníkom z celého sveta, ktorý už mali kúpené cestovné lístky, keďže podujatie bolo organizačne pripravené ešte bývalým vedením tohto úradu na júl 2012?
11. Čo bolo dôvodom zrušenia Zboru poradcov predsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí, ktorý pozostával zo Slovákov žijúcich po celom svete a predstavoval komunikačnú odbornú platformu, prostredníctvom ktorej mal tento úrad, ale aj vláda SR, či NR SR možnosť konzultovať zamýšľané opatrenia vo vzťahu k slovenskému zahraničiu, ale tiež realizovať projekt globálneho biznis fóra, ktoré sa úspešne darí realizovať aj v iných štátoch so silnou diasporou, ako napr. v Írsku alebo v Izraeli?
12. Aké opatrenia vo vzťahu k Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí mieni vláda SR prijať, aby tento úrad v budúcnosti neposkytoval oneskorene dotácie slovenskému zahraničiu tak, ako sa to stalo tento rok, a aby proces udeľovania dotácií bol v súlade so zákonom a dotačnými pravidlami prijatými samotným úradom?
13. Aké opatrenia vo vzťahu k Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí mieni vláda SR prijať, aby sa z dotačného systému v pôsobnosti tohto úradu nepodporovali tie projekty reprezentatívnych organizácií Slovákov žijúcich v zahraničí typu národnostných rád, ktorých cieľom je kontrola médií, ktorých sú zakladateľmi (napr. národnostná rada v Srbsku alebo celoštátna samospráva v Maďarsku), ako na to kriticky poukázal zástupca šéfa misie Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE) Thomas Moore (<http://www.kulpin.net/aktuality/obse-narodnostne-rady-by-nemali-kontrolovat-media.html>)?

S pozdravom,

Igor Hraško

Jozef Viskupič